MÓRICZ ZSIGMOND GIMNÁZIUM

OSZTÁLYOZÓ- és JAVÍTÓVIZSGA

VIZSGAKÖVETELMÉNYE

TÖRTÉNELEM TANTÁRGYBÓL

NAT 2020

Jelen dokumentum a kerettantervi előírás szerinti témaköröket tartalmazza. A konkrét témaköröket a szaktanár az adott tanulócsoport aktuális haladási ütemének megfelelően jelöli ki.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

9. évfolyam

a 4 és 5 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
Az ókori Hellasz és Róma	Az athéni demokrácia Róma a köztársaságtól az egyeduralomig	A demokrácia kialakulása és intézményei, arkhón, sztratégosz, népgyűlés, cserépszavazás A köztársaság alapvető jellemzői, válsága, Caesar tevékenysége, optimaták, néppárt, szenátus, triumvirátus.
Vallástörténet	Politeizmus és monoteizmus A zsidó, a keresztény és az iszlám vallás jellemzői	Buddhizmus, hinduizmus, az egyiptomi és görög – római vallások rövid jellemzése A monoteista vallások összehasonlítása, Messiás, próféta, üdvözülés, Mózes, Jézus, Mohamed szerepe, az iszlám öt alapelve, zsinagóga, templom, mecset.
A középkori Európa	A jobbágyság, a nemesség és az egyház. Polgárság és városok a középkorban	A jobbágyok adó-és robotkötelezettsége, majorság és jobbágytelek, a nemes és a lovag, a városi kiváltságok, kommuna, céhek

Magyar történelem 1490-ig	A magyar őstörténet és a Honfoglalás, az államalapítás IV. Béla, Károly Róbert és Hunyadi Mátyás tevékenysége Törökellenes harcok a XIV-XV. században	Az őstörténettel kapcsolatos viták, honfoglalás és államalapítás, vármegye, egyházmegye, fejedelem és király, pogányság és kereszténység. Tatárjárás és újjáépítés, az Anjouk, Luxemburgi Zsigmond és a Hunyadiak, gazdaságpolitika, adók és vámok, rendiség. Törökellenes harcok 1490-ig.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

10. évfolyam

a 4 és 5 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
A kora újkor	A felfedezések és a kapitalizmus kialakulása Reformáció, ellenreformáció, barokk Az angol alkotmányos monarchia és az USA államszervezete	A főbb felfedezőutak, a gyarmatosítás kezdete, a manufaktúrák, világkereskedelem és világgazdaság A reformáció főbb okai, Luther és Kálvin tanításai, a katolikus megújulás, a barokk stílus A Jognyilatkozat, az angol kétpártrendszer, a Parlament, a kormány és a független igazságszolgáltatás. Az USA Alkotmánya.

Magyarország a kora újkorban	Magyarország három részre szakadása A török Hódoltság, a végvárak, az Erdélyi Fejedelemség. A reformáció Magyarországon A Rákóczi - szabadságharc	A Jagelló – kor és Mohács, 1526-1541-ig: a főbb fordulópontok Buda török kézre kerüléséig. A Hódoltság közigazgatása (vilajet és szandzsák), a fontosabb hadjáratok 1566-ig, a végvárak szerepe, az Erdélyi Fejedelemség népei, vallásai, Erdély mint vazallus állam, a reformáció magyarországi szerepe. A szabadságharc okai, főbb katonai és politikai eseményei (országgyűlések), a szatmári béke értékelése.
Felvilágosodás és forradalmak	A felvilágosodás és a felvilágosult abszolutizmus Az ipari forradalom kezdetei Politikai eszmék a XIX. század közepéig	Az Enciklopédia, a felvilágosodás főbb képviselői (Locke, Voltaire, Rousseau és Montesquieu), a felvilágosult abszolutizmus. A klasszikus ipari forradalom, találmányok, politikai és társadalmi, környezeti változások. A konzervativizmus, a liberalizmus, a nacionalizmus és a szocializmus alapelvei.

Magyar történelem **1711-1849**	A XVIII. század népesedési viszonyai Mária Terézia és II. József tevékenysége Gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos pályája, programja, vitájuk Az 1848-as pesti forradalom és az Áprilisi törvények Az 1848-49-es szabadságharc főbb fordulópontjai	Bevándorlás, betelepítés és belső vándorlás, nemzetiségek a XVIII. században. Mária Terézia és II. József rendeletei, a felvilágosult abszolutizmus Magyarországon A Hitel, a Világ és a Stádium, Széchenyi gyakorlati tevékenysége, Kossuth újságírói és politikusi szerepe, a Széchenyi – Kossuth vita. A március 15-ei forradalom eseményei, a Batthyány-kormány tevékenysége, az Áprilisi törvények jelentősége. A szabadságharc eseményei, és a politikai fordulópontok 1848. szeptember 11-étől 1849. augusztus 13-áig.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

11. évfolyam

a 4 és 5 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések

Nemzetállamok és birodalmak 1849-1914	A második ipari forradalom és hatásai	Új húzóágazatok (villamosipar, vegyipar, acélgyártás), az USA és Németország előretörése, a városiasodás folytatódása, kivándorlás Európából, a polgári állam.
	A szövetségi rendszerek kialakulása az első világháborúig	A Három Császár Szövetsége (1873), a Kettős Szövetség és a Hármas Szövetség (1879, 1882), az Antant kialakulása 1907-ig, a nagyhatalmak erőviszonyai és ellentétei.
	Politikai eszmék (kereszténységszocializmus, szociáldemokrácia, bolsevizmus, anarchizmus)	Új eszmeáramlatok megjelenése, a nacionalizmus és a liberalizmus szembekerülése, az Internacionálé.
Magyarország 1849-1914, a dualizmus kora	A Kiegyezéshez vezető út, a dualizmus államszervezete, viták a kiegyezésről.	Megtorlás, újabszolutizmus, Haynau és a Bach-korszak. a Kiegyezés előzményei, Deák Húsvéti cikke, a kettős monarchia, Kossuth Kasszandra – levele.
	Magyarország társadalma, a nemzetiségi kérdés a dualizmus idején.	A torlódó társadalom, városiasodás és asszimiláció, a nemzetiségek helyzete, a zsidóság emancipációja.
	A magyar gazdaság fejlődése a dualizmus korában	Iparosodás és iparpolitika, a mezőgazdaság átalakulása, a szigetszerű gazdasági fejlődés.

Az első világháború és hatásai	A világháború közvetlen előzményei, okai Az első világháború katonai és politikai fordulópontjai Magyarország a világháborúban, az 1918-19-es forradalmak Trianon területi, etnikai és gazdasági következményei	A Balkán háborúi 1912-13, a gyarmati versengés, háborús tervek, a szarajevói merénylet. A világháború 1914-18 között, az USA hadbalépése, az Antant győzelme. Tisza István szerepe, a balkáni, az olasz és az orosz front, hátország és háború, a vereség. Az Őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság. A területi veszteségek, soknemzetiségű országból nemzetállam, a határokon kívülre került magyarság, nyersanyagok és feldolgozóipar, Budapest növekvő súlya.
A két világháború közötti Európa, **Magyarország a Horthy-korszakban**	A bolsevik diktatúra a Szovjetunióban A nácizmus és a totális állam Németországban Az 1929-33-as világgazdasági válság Politikai és gazdasági konszolidáció Teleki Pál és Bethlen István miniszterelnöksége idején	Lenin és Sztálin diktatúrája, pártállam, hadikommunizmus, NEP, kolhozosítás és terror a harmincas években. Fajelmélet, élettér, vezérelv, az NSDAP és Hitler sikerének okai, a diktatúra kiépítése, a nürnbergi törvények és a Kristályéjszaka. A világválság és a New Deal. Teleki Pál (1920-21) és Bethlen István (1921-1931) tevékenysége, Numerus Clausus, Bethlen – Peyer paktum, a pengő bevezetése, a Magyar Nemzeti Bank létrejötte. Klebelsberg kultúrpolitikája.

	Társadalmi változások a két világháború közötti Magyarországon Magyarország az 1930-as években	A torlódó társadalom továbbélése, lassú modernizáció, korlátozott társadalmi mobilitás, a nők helyzete, nemzetiségek Trianon után. Gömbös Gyula, Darányi Kálmán, és Imrédy Béla miniszterelnöksége.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

12. évfolyam

a 4 és 5 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
A második világháború **Magyarország a második világháború-** **ban**	A második világháború okai, kezdete, a tengelyhatalmak előretörése, fordulat, és a szövetségesek győzelme Magyarország háborúba sodródása és részvétele a háborúban, a német megszállás és a nyilas uralom A Holocaust Európában és Magyarországon	A Molotov – Ribbentropp paktum, Lengyelország lerohanása, a furcsa háború és a nyugati hadjárat, a Barbarossa – terv és kudarca, Japán és az USA háborúja, a világháború befejeződése 1945-ben. Teleki Pál politikája és öngyilkossága, a területgyarapodás 1938-41-ig, hadba lépés a Szovjetunió ellen, a hintapolitika kudarca, Magyarország 1944-45-ben. Antiszemitizmus, zsidótörvények Magyarországon, a Wannsee-i konferencia és a „Végső megoldás”,

		gettósítás, deportálás, koncentrációs táborok.
A hidegháború **Magyarország a Rákosi – korszakban** **Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	A hidegháború kezdete és a kétpólusú világ, az ENSZ szerepe. A totális diktatúra kiépítése és működése Magyarországon 1948-1953 között. A forradalom előzményei és eseménytörténete, 1953-1956	A szovjet – amerikai szembenállás, a Vasfüggöny és a Truman-elv, az ENSZ működése, szakosított szervezetei Államosítás, a többpártrendszer felszámolása, politikai perek, téeszesítés, személyi kultusz. Nagy Imre és az Új Szakasz 1953-55, visszarendeződés, Rákosi bukása, a forradalom kirobbanása, fordulópontjai 1956. október 23-november 4.
A kétpólusú világ felbomlása **A Kádár – korszak** **A rendszerváltás**	A kis hidegháborútól a Berlini Fal lebontásáig (1979-1989) Az 1956-os forradalom leverése, a megtorlás és a restauráció Hétköznapok a Kádár-korszakban A Kádár – rendszer válsága, a rendszer- váltás fordulópontjai	Afganisztán szovjet megszállása, Reagan és Gorbacsov, a Szovjetunió válsága, a Kelet – európai kommunista diktatúrák bukása. Az 1956-os forradalom leverése, megtorlás, a diktatúra helyreállítása, Kádár János és az MSZMP. a téeszesítés befejezése, az amnesztia. A gulyáskommunizmus és a puha diktatúra, a lakótelepek és a „Kádár – kockák”, a felemás modernizáció és az 1968-as reform. Az eladósodás, a népességszám csökkenése, a második gazdaság, a rendszerváltás eseményei, a többpártrendszer visszaállása, az 1990. tavaszi választások.

Jelenkor- **történet**	Az Európai Unió intézményei A globális világgazdaság ellentmondásai Politikai intézmény- rendszer a mai Magyarországon Nemzetiségek a mai Magyarországon, a határokon kívüli magyarság napjainkban.	Az Európai Tanács, a Miniszterek Tanácsa, az Európai Parlament, az Európai Bíróság. A Maastricht-i szerződés (1992) és a csatlakozás (2004). A választójog és a vegyes (pártlistás és egyéni választókerületi) rendszer, a hatalmi ágak felépítése. A 13 magyarországi nemzetiség, a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági és burgenlandi magyarság helyzete.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

7. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések

Nemzetállamok és birodalmak 1849-1914	Politikai eszmék a XIX. század közepéig A nemzetállamok kialakulása, működése, nagyhatalmak a XIX. században Szövetségi rendszerek kialakulása az első világháborúig	A konzervativizmus, a liberalizmus, a nacionalizmus és a szocializmus alapelvei. Régi és új államok, egységmozgalmak Európában, az Amerikai Egyesült Államok, a gyarmati világ; a polgári állam. A Három Császár Szövetsége (1873), a Kettős Szövetség és a Hármas Szövetség (1879, 1882), az Antant kialakulása 1907-ig, a nagyhatalmak erőviszonyai és ellentétei.
Magyarország 1849-1914, a dualizmus kora	A kiegyezés és a dualizmus államszervezete. Magyarország társadalma, a nemzetiségi kérdés a dualizmus idején. A magyar gazdaság fejlődése a dualizmus korában	A kiegyezés megkötése, a kettős monarchia. A torlódó társadalom, városiasodás és asszimiláció, a nemzetiségek helyzete, a zsidóság emancipációja. Iparosodás és iparpolitika, a mezőgazdaság átalakulása, a szigetszerű gazdasági fejlődés.
Az első világháború és hatásai	Az első világháború katonai és politikai fordulópontjai Magyarország a világháborúban, az 1918-19-es forradalmak Trianon területi, etnikai és gazdasági következményei	A világháború 1914-18 között, az USA hadbalépése, az Antant győzelme. Tisza István szerepe, a balkáni, az olasz és az orosz front, hátország és háború, a vereség. Az Őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság. A területi veszteségek, soknemzetiségű országból nemzetállam, a határokon kívülre került magyarság, gazdasági hatások.

A két világháború közötti Európa, **Magyarország a Horthy-korszakban**	A bolsevik diktatúra a Szovjetunióban	Lenin és Sztálin diktatúrája, pártállam, hadikommunizmus, NEP, kolhozosítás és terror a harmincas években.
	A nácizmus és a totális állam Németországban	Fajelmélet, élettér, vezérelv, az NSDAP és Hitler sikerének okai, a diktatúra kiépítése, a nürnbergi törvények és a Kristályéjszaka.
	Politikai és gazdasági konszolidáció Teleki Pál és Bethlen István miniszterelnöksége idején	Teleki Pál (1920-21) és Bethlen István (1921-1931) tevékenysége, Numerus Clausus, Bethlen – Peyer paktum, a pengő bevezetése, a Magyar Nemzeti Bank létrejötte. Klebelsberg kultúrpolitikája.
	Társadalmi változások a két világháború közötti Magyarországon	A torlódó társadalom továbbélése, lassú modernizáció, korlátozott társadalmi mobilitás, a nők helyzete, nemzetiségek Trianon után.
	Magyarország az 1930-as években	Gömbös Gyula, Darányi Kálmán, és Imrédy Béla miniszterelnöksége.
A második világháború **Magyarország a második világháború-ban**	A második világháború okai, kezdete, a tengelyhatalmak előretörése, fordulat, és a szövetségesek győzelme	A Molotov – Ribbentropp paktum, Lengyelország lerohanása, a furcsa háború és a nyugati hadjárat, a Barbarossa – terv és kudarca, Japán és az USA háborúja, a világháború befejeződése 1945-ben.
	Magyarország háborúba sodródása és részvétele a háborúban, a német megszállás és a nyilas uralom	Teleki Pál politikája és öngyilkossága, a területgyarapodás 1938-41-ig, hadba lépés a Szovjetunió ellen, a hintapolitika kudarca, Magyarország 1944-45-ben.
	A Holocaust Európában és Magyarországon	

		Antiszemitizmus, zsidótörvények Magyarországon, a Wannsee-i konferencia és a „Végső megoldás”, gettósítás, deportálás, koncentrációs táborok.
A hidegháború **Magyarország a Rákosi – korszakban** **Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	A hidegháború kezdete és a kétpólusú világ, az ENSZ szerepe. A totális diktatúra kiépítése és működése Magyarországon 1948-1953 között. A forradalom előzményei és eseménytörténete, 1953-1956	A szovjet – amerikai szembenállás, a Vasfüggöny és a Truman-elv, az ENSZ működése, szakosított szervezetei Államosítás, a többpártrendszer felszámolása, politikai perek, téeszesítés, személyi kultusz. Nagy Imre és az Új Szakasz 1953-55, visszarendeződés, Rákosi bukása, a forradalom kirobbanása, fordulópontjai 1956. október 23-november 4.
A kétpólusú világ felbomlása **A Kádár – korszak** **A rendszerváltás**	A kis hidegháborútól a Berlini Fal lebontásáig (1979-1989) Az 1956-os forradalom leverése, a megtorlás és a restauráció Hétköznapok a Kádár-korszakban A Kádár – rendszer válsága, a rendszer- váltás fordulópontjai	Afganisztán szovjet megszállása, Reagan és Gorbacsov, a Szovjetunió válsága, a Kelet – európai kommunista diktatúrák bukása. Az 1956-os forradalom leverése, megtorlás, a diktatúra helyreállítása, Kádár János és az MSZMP. a téeszesítés befejezése, az amnesztia. A gulyáskommunizmus és a puha diktatúra, a lakótelepek és a „Kádár – kockák”, a felemás modernizáció és az 1968-as reform. Az eladósodás, a népességszám csökkenése, a második gazdaság, a rendszerváltás eseményei, a többpártrendszer visszaállása, az 1990. tavaszi választások.

Jelenkor- **történet**	Politikai intézmény- rendszer a mai Magyarországon Nemzetiségek a mai Magyarországon, a határokon kívüli magyarság napjainkban.	A választójog és a vegyes (pártlistás és egyéni választókerületi) rendszer, a hatalmi ágak felépítése. A 13 magyarországi nemzetiség, a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági és burgenlandi magyarság története, helyzete.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

8. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
Az ókori Hellasz és Róma	Az athéni demokrácia Róma a köztársaságtól az egyeduralomig	A demokrácia kialakulása és intézményei, arkhón, sztratégosz, népgyűlés, cserépszavazás A köztársaság alapvető jellemzői, válsága, Caesar tevékenysége, optimaták, néppárt, szenátus, triumvirátus.
Vallástörténet	Politeizmus és monoteizmus A zsidó, a keresztény és az iszlám vallás jellemzői	Buddhizmus, hinduizmus, az egyiptomi és görög – római vallások rövid jellemzése A monoteista vallások összehasonlítása, Messiás, próféta, üdvözülés, Mózes, Jézus, Mohamed szerepe, az iszlám öt alapelve, zsinagóga, templom, mecset.

A középkori Európa	A jobbágyság, a nemesség és az egyház. Polgárság és városok a középkorban	A jobbágyok adó-és robotkötelezettsége, majorság és jobbágytelek, a nemes és a lovag, a városi kiváltságok, kommuna, céhek
Magyar történelem 1301-ig	A magyar őstörténet és a Honfoglalás, az államalapítás IV. Béla tevékenysége	Az őstörténettel kapcsolatos viták, honfoglalás és államalapítás, vármegye, egyházmegye, fejedelem és király, pogányság és kereszténység. Tatárjárás és újjáépítés.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

9. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
Magyar történelem 1301-1490-ig	Károly Róbert és Hunyadi Mátyás tevékenysége Törökellenes harcok a XIV-XV. században	Az Anjouk, Luxemburgi Zsigmond és a Hunyadiak, gazdaságpolitika, adók és vámok, rendiség. Törökellenes harcok 1490-ig.
A kora újkor	A felfedezések és a kapitalizmus kialakulása Reformáció, ellenreformáció, barokk Az angol alkotmányos monarchia és az USA államszervezete	A főbb felfedezőutak, a gyarmatosítás kezdete, a manufaktúrák, világkereskedelem és világgazdaság A reformáció főbb okai, Luther és Kálvin tanításai, a katolikus megújulás, a barokk stílus A Jognyilatkozat, az angol kétpártrendszer, a Parlament, a kormány és a független

		igazságszolgáltatás. Az USA Alkotmánya.
Magyarország a kora újkorban	Magyarország három részre szakadása A török Hódoltság, a végvárak, az Erdélyi Fejedelemség. A reformáció Magyarországon A Rákóczi - szabadságharc	A Jagelló – kor és Mohács, 1526-1541-ig: a főbb fordulópontok Buda török kézre kerüléséig. A Hódoltság közigazgatása (vilajet és szandzsák), a fontosabb hadjáratok 1566-ig, a végvárak szerepe, az Erdélyi Fejedelemség népei, vallásai, Erdély mint vazallus állam, a reformáció magyarországi szerepe. A szabadságharc okai, főbb katonai és politikai eseményei (országgyűlések), a szatmári béke értékelése.
Felvilágosodás és forradalmak	A felvilágosodás és a felvilágosult abszolutizmus Az ipari forradalom kezdetei Politikai eszmék a XIX. század közepéig	Az Enciklopédia, a felvilágosodás főbb képviselői (Locke, Voltaire, Rousseau és Montesquieu), a felvilágosult abszolutizmus. A klasszikus ipari forradalom, találmányok, politikai és társadalmi, környezeti változások. A konzervativizmus, a liberalizmus, a nacionalizmus és a szocializmus alapelvei.
Magyar történelem **1711-1795**	A XVIII. század népesedési viszonyai Mária Terézia és II. József tevékenysége	Bevándorlás, betelepítés és belső vándorlás, nemzetiségek a XVIII. században. Mária Terézia és II. József rendeletei, a felvilágosult abszolutizmus Magyarországon

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

10. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
Magyar történelem **1795-1849**	Gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos pályája, programja, vitájuk Az 1848-as pesti forradalom és az Áprilisi törvények Az 1848-49-es szabadságharc főbb fordulópontjai	A Hitel, a Világ és a Stádium, Széchenyi gyakorlati tevékenysége, Kossuth újságírói és politikusi szerepe, a Széchenyi – Kossuth vita. A március 15-ei forradalom eseményei, a Batthyány-kormány tevékenysége, az Áprilisi törvények jelentősége. A szabadságharc eseményei, és a politikai fordulópontok 1848. szeptember 11-étől 1849. augusztus 13-áig.
Nemzetállamok és birodalmak 1849-1914	A második ipari forradalom és hatásai A szövetségi rendszerek kialakulása az első világháborúig Politikai eszmék (kereszténységszocializmus, szociáldemokrácia, bolsevizmus, anarchizmus)	Új húzóágazatok (villamosipar, vegyipar, acélgyártás), az USA és Németország előretörése, a városiasodás folytatódása, kivándorlás Európából, a polgári állam. A Három Császár Szövetsége (1873), a Kettős Szövetség és a Hármas Szövetség (1879, 1882), az Antant kialakulása 1907-ig, a nagyhatalmak erőviszonyai és ellentétei.

		Új eszmeáramlatok megjelenése, a nacionalizmus és a liberalizmus szembekerülése, az Internacionálé.
Magyarország 1849-1914, a dualizmus kora	A Kiegyezéshez vezető út, a dualizmus államszervezete, viták a kiegyezésről. Magyarország társadalma, a nemzetiségi kérdés a dualizmus idején. A magyar gazdaság fejlődése a dualizmus korában	Megtorlás, újabszolutizmus, Haynau és a Bach-korszak. a Kiegyezés előzményei, Deák Húsvéti cikke, a kettős monarchia, Kossuth Kasszandra – levele. A torlódó társadalom, városiasodás és asszimiláció, a nemzetiségek helyzete, a zsidóság emancipációja. Iparosodás és iparpolitika, a mezőgazdaság átalakulása, a szigetszerű gazdasági fejlődés.
Az első világháború és hatásai	A világháború közvetlen előzményei, okai Az első világháború katonai és politikai fordulópontjai Magyarország a világháborúban, az 1918-19-es forradalmak Trianon területi, etnikai és gazdasági következményei	A Balkán háborúi 1912-13, a gyarmati versengés, háborús tervek, a szarajevói merénylet. A világháború 1914-18 között, az USA hadbalépése, az Antant győzelme. Tisza István szerepe, a balkáni, az olasz és az orosz front, hátország és háború, a vereség. Az Őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság. A területi veszteségek, soknemzetiségű országból nemzetállam, a határokon kívülre került magyarság, nyersanyagok és feldolgozóipar, Budapest növekvő súlya.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

11. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
A két világháború közötti Európa, **Magyarország a Horthy-korszakban**	A bolsevik diktatúra a Szovjetunióban	Lenin és Sztálin diktatúrája, pártállam, hadikommunizmus, NEP, kolhozosítás és terror a harmincas években.
	A nácizmus és a totális állam Németországban	Fajelmélet, élettér, vezérelv, az NSDAP és Hitler sikerének okai, a diktatúra kiépítése, a nürnbergi törvények és a Kristályéjszaka.
	Az 1929-33-as világgazdasági válság	A világválság és a New Deal.
	Politikai és gazdasági konszolidáció Teleki Pál és Bethlen István miniszterelnöksége idején	Teleki Pál (1920-21) és Bethlen István (1921-1931) tevékenysége, Numerus Clausus, Bethlen – Peyer paktum, a pengő bevezetése, a Magyar Nemzeti Bank létrejötte. Klebelsberg kultúrpolitikája.
	Társadalmi változások a két világháború közötti Magyarországon	A torlódó társadalom továbbélése, lassú modernizáció, korlátozott társadalmi mobilitás, a nők helyzete, nemzetiségek Trianon után.
	Magyarország az 1930-as években	Gömbös Gyula, Darányi Kálmán, és Imrédy Béla miniszterelnöksége.

A második világháború **Magyarország a második világháború-** **ban**	A második világháború okai, kezdete, a tengelyhatalmak előretörése, fordulat, és a szövetségesek győzelme Magyarország háborúba sodródása és részvétele a háborúban, a német megszállás és a nyilas uralom A Holocaust Európában és Magyarországon	A Molotov – Ribbentropp paktum, Lengyelország lerohanása, a furcsa háború és a nyugati hadjárat, a Barbarossa – terv és kudarca, Japán és az USA háborúja, a világháború befejeződése 1945-ben. Teleki Pál politikája és öngyilkossága, a területgyarapodás 1938-41-ig, hadba lépés a Szovjetunió ellen, a hintapolitika kudarca, Magyarország 1944-45-ben. Antiszemitizmus, zsidótörvények Magyarországon, a Wannsee-i konferencia és a „Végső megoldás”, gettósítás, deportálás, koncentrációs táborok.
A hidegháború **Magyarország a Rákosi – korszakban** **Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	A hidegháború kezdete és a kétpólusú világ, az ENSZ szerepe. A totális diktatúra kiépítése és működése Magyarországon 1948-1953 között. A forradalom előzményei és eseménytörténete, 1953-1956	A szovjet – amerikai szembenállás, a Vasfüggöny és a Truman-elv, az ENSZ működése, szakosított szervezetei Államosítás, a többpártrendszer felszámolása, politikai perek, téeszesítés, személyi kultusz. Nagy Imre és az Új Szakasz 1953-55, visszarendeződés, Rákosi bukása, a forradalom kirobbanása, fordulópontjai 1956. október 23-november 4.

A kétpólusú világ felbomlása **A Kádár – korszak**	A kis hidegháborútól a Berlini Fal lebontásáig (1979-1989) Az 1956-os forradalom leverése, a megtorlás és a restauráció Hétköznapok a Kádár-korszakban	Afganisztán szovjet megszállása, Reagan és Gorbacsov, a Szovjetunió válsága, a Kelet – európai kommunista diktatúrák bukása. Az 1956-os forradalom leverése, megtorlás, a diktatúra helyreállítása, Kádár János és az MSZMP. a téeszesítés befejezése, az amnesztia. A gulyáskommunizmus és a puha diktatúra, a lakótelepek és a „Kádár – kockák”, a felemás modernizáció és az 1968-as reform.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁN

12. évfolyam

a 6 évfolyamos képzés számára

Témakör	Fogalmak, események, összefüggések	
A rendszerváltás	A Kádár – rendszer válsága, a rendszer- váltás fordulópontjai	Az eladósodás, a népességszám csökkenése, a második gazdaság, a rendszerváltás eseményei, a többpártrendszer visszaállása, az 1990. tavaszi választások.

Jelenkor- **történet**	Az Európai Unió intézményei A globális világgazdaság ellentmondásai Politikai intézmény- rendszer a mai Magyarországon Nemzetiségek a mai Magyarországon, a határokon kívüli magyarság napjainkban.	Az Európai Tanács, a Miniszterek Tanácsa, az Európai Parlament, az Európai Bíróság. A Maastricht-i szerződés (1992) és a csatlakozás (2004). A választójog és a vegyes (pártlistás és egyéni választókerületi) rendszer, a hatalmi ágak felépítése. A 13 magyarországi nemzetiség, a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági és burgenlandi magyarság helyzete.